

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ
FAZA LOCALĂ 12.02.2024

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE- CLASA a XI-a

SUBIECTUL I (7 puncte)

Fie $M(x, k) = \begin{vmatrix} \sqrt[3]{x} & \sqrt[3]{k} & \sqrt[3]{x + \sqrt[3]{k}} \\ \sqrt[3]{k} & \sqrt[3]{x + \sqrt[3]{k}} & \sqrt[3]{x} \\ \sqrt[3]{x + \sqrt[3]{k}} & \sqrt[3]{x} & \sqrt[3]{k} \end{vmatrix}$, cu $x, k \in \mathbb{R}$.

- a) Să se calculeze $M(-k, k)$ și $E(\sin^2\alpha, \cos^2\alpha)$, $\alpha \in \mathbb{R}$. 5p
 b) Să se rezolve în mulțimea numerelor reale inecuația $\sum_{k=1}^{4047} M(x, k) \geq 0$. 2p

Aducem la forma cea mai simplă expresia dată. Se aduna toate coloanele la prima coloana. Se scoate factor comun și se obține :

$$M(x, k) = 2 \cdot (\sqrt[3]{x} + \sqrt[3]{k}) \begin{vmatrix} 1 & \sqrt[3]{k} & \sqrt[3]{x + \sqrt[3]{k}} \\ 1 & \sqrt[3]{x + \sqrt[3]{k}} & \sqrt[3]{x} \\ 1 & \sqrt[3]{x} & \sqrt[3]{k} \end{vmatrix}.$$

Se scade din linia a doua prima linie și din a treia linie scadem a doua linie.

Obținem : $M(x, k) = 2 \cdot (\sqrt[3]{x} + \sqrt[3]{k})(\sqrt[3]{x} \cdot \sqrt[3]{k} - \sqrt[3]{x} - \sqrt[3]{k}) = -2(x+k)$; (1)3p

a) $M(-k, k) = \begin{vmatrix} -\sqrt[3]{k} & \sqrt[3]{k} & 0 \\ \sqrt[3]{k} & 0 & -\sqrt[3]{k} \\ 0 & -\sqrt[3]{k} & \sqrt[3]{k} \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & \sqrt[3]{k} & 0 \\ 0 & 0 & -\sqrt[3]{k} \\ 0 & -\sqrt[3]{k} & \sqrt[3]{k} \end{vmatrix} = 0$ 1p

$M(\sin^2\alpha, \cos^2\alpha) = -2(\sin^2\alpha + \cos^2\alpha) = -2$ 1p

b) Folosind (1), obținem :

$$-2(x+1) - 2(x+2) - \dots - 2(x+4047) \geq 0.$$

$$4047x + (1 + 2 + 3 + \dots + 4047) \leq 0 \Rightarrow x \leq -2024$$
2p

SUBIECTUL II (7 puncte)

Să se calculeze: $\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n^2 + n} - \sqrt[3]{n^3 + n^2})$

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n^2 + n} - \sqrt[3]{n^3 + n^2}) &= \lim_{n \rightarrow \infty} [(\sqrt{n^2 + n} - n) - (\sqrt[3]{n^3 + n^2} - n)] = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n^2 + n} - n) - \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt[3]{n^3 + n^2} - n) \dots\dots\dots 2p \end{aligned}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n^2 + n} - n) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 + n - n^2}{\sqrt{n^2 + n} + n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n(\sqrt{1 + \frac{1}{n}} + 1)} = \frac{1}{2} \dots\dots\dots 2p$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt[3]{n^3 + n^2} - n) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^3 + n^2 - n^3}{\sqrt[3]{(n^3 + n^2)^2} + n\sqrt[3]{n^3 + n^2} + n^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2}{n^2(\sqrt[3]{(1 + \frac{1}{n})^2} + \sqrt[3]{1 + \frac{1}{n}} + 1)} = \frac{1}{3} \dots\dots\dots 2p$$

Atunci, limita din enunț este egală cu $\frac{1}{2} - \frac{1}{3} = \frac{1}{6} \dots\dots\dots 1p$

SUBIECTUL III (7 puncte)

Se consideră matricea $A = \frac{1}{2\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}$. Să se determine $A^n = \begin{pmatrix} x_n & y_n \\ -y_n & x_n \end{pmatrix}$, $n \in \mathbb{N}^*$ și să se calculeze limitele șirurilor $(x_n)_n$ și $(y_n)_n$.

$$A^n = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} \\ -\frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} \end{pmatrix} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} \cos \frac{\pi}{4} & \sin \frac{\pi}{4} \\ -\sin \frac{\pi}{4} & \cos \frac{\pi}{4} \end{pmatrix} \dots\dots\dots 2p$$

Calculând și demonstrând prin inducție rezultatul se obține ca:

$$A^n = \frac{1}{2^n} \begin{pmatrix} \cos \frac{n\pi}{4} & \sin \frac{n\pi}{4} \\ -\sin \frac{n\pi}{4} & \cos \frac{n\pi}{4} \end{pmatrix} \dots\dots\dots 3p$$

Se obține ca: $x_n = \frac{1}{2^n} \cos \frac{n\pi}{4}$ și $y_n = \frac{1}{2^n} \sin \frac{n\pi}{4}$. Șirurile converg la 0, fiind produsul unui șir convergent la 0 cu un șir marginit. $\dots\dots\dots 2p$

SUBIECTUL IV (7 puncte)

Se consideră șirul $(x_n)_{n \geq 0}$ definit prin $x_{n+1} = x_n + \frac{1}{e^{x_n}}$ și cu $x_0 \in \mathbb{R}$. Arătați că $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln n}{x_n} = 1$.

Monotonia $x_{n+1} - x_n = e^{-x_n} > 0 \Rightarrow x_n$ -strict crescator1p

Marginirea: Dacă x_n este marginit superior, atunci din Weierstrass, obținem x_n convergent, și trecând la limita în relația de recurență, obținem:

$$l = 1 + e^{-l}, \text{ cu } l \in \mathbb{R} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = +\infty \dots\dots\dots 2p$$

Aplicăm, acum Cesaro-Stolz:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln n}{x_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln(n+1) - \ln n}{x_{n+1} - x_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \ln \frac{n+1}{n} \cdot e^{x_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{e^{x_n}}{n} \cdot \ln \left(1 + \frac{1}{n}\right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{e^{x_n}}{n} \dots\dots\dots 2p$$

Aplicăm iarasi lema Cesaro-Stolz:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{e^{x_n}}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{e^{x_{n+1}} - e^{x_n}}{n+1 - n} = \lim_{n \rightarrow \infty} e^{x_n} (e^{x_{n+1} - x_n} - 1) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{x_{n+1} - x_n} (e^{x_{n+1} - x_n} - 1) = 1 \dots\dots\dots 2p$$